

Motion till riksdagen 2020/21:3356

av **Jessica Rosencrantz m.fl. (M)**

Skogspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogskontot bör bevaras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur missbruk av allemansrätten påverkar det enskilda ägandet samt hur missbruket kan stävjas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att höja gränsen för när en avverkningsanmälan måste göras och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att i vissa fall tillåta lägre slutavverkningsålder samt försök med nya trädslag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att i vissa fall tillåta utökad dikning av skogsmark och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jord- och skogsbruk alltid ska klassas som pågående markanvändning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet med befintliga handlingsplaner för projektet Grön infrastruktur bör avbrytas och att inga nya handlingsplaner bör tas fram till dess att regeringen har utrett hur projektet påverkar det enskilda ägandet samt brukandet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU-lagstiftning som påverkar skogsnäringen i Sverige ska implementeras så att det svenska aktiva skogsbruket inte begränsas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av definitionen av och beräkningsgrunderna för skog som är skyddad eller på annat sätt undantagen produktion, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en löpande översyn av specifika skyddade områden med möjlighet till förändringar om skyddet inte längre är ändamålsenligt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvärdering av nyckelbiotopsbegreppet och dess konsekvenser för enskilda skogsägare och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppföljning av vilka naturtyper som registreras som nyckelbiotoper och vad syftet med registreringen är och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen inte ska registrera nyckelbiotoper vid avverkningsanmälningar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett skogsbytesprogram så att skogsägare kan få sin skog ersatt från statliga Sveaskog, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Skogsstyrelsen bör få i uppdrag att utreda hur Sverige redovisar skydd av natur jämfört med andra EU-länder och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om potential för en ökad skogsproduktion med fortsatt bevarande av den biologiska mångfalden och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den totala arealen skogsmark som är undantagen från skogsbruk inte ska öka och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att berörd myndighet eller kommun som inrättar naturreservat ska kunna garantera finansiering av underhåll under överskådlig tid och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att sköta och förvalta redan skyddad natur för att bevara höga naturvärden och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa att Skogsstyrelsen kartlägger och samordnar insatser mot granbarkborren, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillse att såväl offentligt som privat ägd skog som är angripen av granbarkborren avverkas för att motverka att angreppen sprider sig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska angreppen av almsjuka och askskottsjuka och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogens bidrag för att minska utsläppen ska få genomslag i internationella klimatavtal och klimatmål, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera forskning om skogens möjligheter för att påskynda arbetet med en bioekonomi och tillkännager detta för regeringen.

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att miljömålet Levande skogar bör omformuleras så att det blir nåbart, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Skogen är en av Sveriges viktigaste naturtillgångar och skogsnäringen är en viktig del av svensk ekonomi. Den svenska skogens betydelse för vårt land kan inte nog understrykas. Skogen ger jobb och skatteintäkter och är väsentlig för vår handel med andra länder. Trots att bara en procent av världens skogar växer i Sverige står svensk skogsindustri för 10 procent av den globala produktionen av virke, massa och papper. Skogsindustrin står för 55 000 jobb i Sverige och tillsammans med underleverantörer 175 000 jobb. Exportvärdet är ungefär 125 miljarder kronor årligen. Samtidigt är skogen en av våra viktigaste tillgångar för omställningen till ett fossiloberoende samhälle. Utöver att vara en viktig naturresurs är skogen av stort värde för den biologiska mångfalden, friluftsliv, jakt och turism. Den är med andra ord en tillgång som bidrar till de mervärden som gör vårt land rikt. Med anledning av detta anser Moderaterna att skogskontot bör bevaras. Att äga skog ska inte försvåras. Genom insättning på ett särskilt bankkonto, så kallat skogskonto, kan oregelbundna skogsinkomster nu jämnas ut mellan åren. Pengar som satts in på ett skogskonto inkomstbeskattas inte heller förrän det är de tas ut. Detta system underlättar vardagen för svenska skogsägare och bör därför bevaras.

Skogsbrukets grundförutsättningar

Äganderätten

Grundläggande för all skogsproduktion är äganderätten. Äganderätten är en mänsklig rättighet, som skyddas av både regeringsformen och Europakonventionen. En stark äganderätt som omfattar rätten att bruka den mark man äger och principen om frihet under ansvar krävs för att de svenska skogsbrukarna ska ha goda möjligheter att driva och utveckla sin verksamhet. Vi moderater vill att de svenska skogsbrukarna fortsatt ska stå starka i den internationella konkurrensen och därför är det viktigt att värna äganderätten.

Äganderätten utgör ett grundfundament för de gröna näringarna. Äganderätten och förvaltarskapstanken – att man vårdar och förvaltar det man äger till nytta även för kommande generationer – är också viktiga fundament i den moderata ideologin och bärande delar av marknadsekonomin.

Många markägare och företagare inom de gröna näringarna ger i växande omfattning uttryck för oro över att äganderätten håller på att urholkas – ofta genom små steg och åtgärder som var för sig inte alltid uppfattas som särskilt dramatiska, men som sammantaget innebär kraftiga inskränkningar. Äganderätten befinner sig på ett sluttande plan som nu lutar allt kraftigare. Det kan exempelvis handla om artskyddsförordningen, om nyckelbiotoper eller om diskussioner om utökad talerätt avseende avverkningar.

Moderaterna anser att den senaste tidens utveckling innebär att det finns anledning att påminna om de stora insatser som Sveriges över 300 000 skogsägare gör för att vi

ska ha ett fungerande skogsbruk, en levande landsbygd och en god miljö. Vi välkomnar därför att regeringen har tillsatt en äganderättsutredning, med fokus på de gröna näringarna, efter att riksdagen antog ett tillkännagivande på Moderaternas initiativ. Det är av största vikt att utredningen landar rätt, med tydliga förslag på åtgärder för en stärkt äganderätt inom jord- och skogsbruket. Utredningen skulle ha presenterats under sommaren 2020 men har nu förlängts. Markägare ska alltid kunna förlita sig på att de inte utan tungt vägande skäl berövas sin egendom, och att det aldrig sker utan rimlig ersättning.

Missbruk av allemansrätten

Det finns exempel där allemansrätten har använts som förevändning för verksamheter som knappast kan anses falla inom ramarna för vad allemansrätten är ämnad för. Bland annat har stora grupper bärplockare slagit läger och i stor skala plockat bär på annans mark. Det finns även exempel där aktörer i turistbranschen använder andras mark i kommersiellt syfte. En stor risk med sådant beteende är att tilltron till allemansrätten undermineras och att markägare vidtar åtgärder för att försvåra det rörliga friluftslivet. Allemansrätten är för viktig för att tillåtas lakas ur genom den här typen av missbruk. En fungerande allemansrätt bygger på ömsesidig respekt och förståelse och myndigheterna har också ett ansvar när det gäller att stävja missbruk eller överutnyttjanden. En utredning av hur missbruk av allemansrätten påverkar det enskilda ägandet samt hur missbruket kan stävjas bör därför tillsättas.

Avverkningar och avverkningsanmälningar

Det förekommer att organisationer gör oönskade inventeringar på annans mark i syfte att sätta stopp för skogsavverkningar, vilket dessutom har förenklats av att Skogsstyrelsen tidigare på eget initiativ har börjat publicera avverkningsanmälningar på myndighetens hemsida. Hanteringen skapar problem, särskilt för mindre skogsägare. I ljuset av detta bör det övervägas att höja gränsen för när en avverkningsanmälan måste ske. I dag måste alla avverkningar större än 0,5 hektar anmälas minst sex veckor i förväg. Det bör övervägas att höja denna nivå för att minska byråkratin och underlätta för skogsbruket.

För att säkerställa att det svenska skogsbruket står starkt även i framtiden bör man även överväga att i vissa fall kunna sänka åldern för när slutavverkning får ske. Ett långsiktigt hållbart skogsbruk kan komma att kräva större flexibilitet, detta är dock något som kräver noga övervägande. Vidare bör möjligheten till ökad utdikning utredas för att på så sätt möjliggöra omvandlandet av icke-produktiv skogsmark till produktiv mark. Detta kan på sikt leda till en ökad skogstillväxt och därmed ökad kolinlagring. Även bruket av nya träslag bör utredas i syfte att öka avkastningen. Exempelvis kan det i framtiden finnas anledning att tillåta bruket av nya träslag till följd av ett förändrat klimat.

Artskyddet

Frågan om artskyddet och dess innebörd för skogsbruket har varit aktuell under de senaste åren. I ett antal uppmärksammade fall har skogsägare nekats att genomföra avverkningar efter avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen. Den grundläggande orsaken till att de anmälda avverkningarna avslogs var att artskyddsförordningen i sin nuvarande

utformning inte tillåter intrång som kan påverka i förordningen ingående arter. Skogsstyrelsens och Naturvårdsverkets generaldirektörer uppmanade i en skrivelse i juni 2016 regeringen att se över reglerna i artskyddsförordningen, för att beslut som baseras på den ska kunna göras på ett tillämbart, effektivt och rättssäkert sätt. Regeringen har i år, fyra år efter uppmaningen, tillsatt en särskild utredare som ska se över artskyddsförordningen och ta ställning till om ändringar i miljöbalkens ersättningsbestämmelser eller andra delar av balken är nödvändiga. Uppdraget ska redovisas senast den 14 maj 2021.

Nationellt skogsprogram

Vi anser att principerna för dagens skogspolitik till stora delar är väl utformade. Skogsvårdslagens två jämställda mål om miljö och produktion utgör en god grund för ett hållbart brukade av skogen. Samtidigt står skogsindustrin inför en rad utmaningar. Omställningen till ett mer papperslöst samhälle tillsammans med viktiga framtidsområden som hållbar skogsskötsel, utveckling av nya biobaserade produkter, e-handel och ökad export är viktiga faktorer för skogsindustrins framtid. Alliansregeringen påbörjade därför arbetet med ett nationellt skogsprogram med utgångspunkt i de jämställda målen för miljö och produktion. Efter flera års arbete presenterade regeringen i maj 2018 ett skogsprogram med fem övergripande fokusområden. Det räcker inte. Inriktningen bör vara att det ska omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Det ska ta ett brett grepp och syfta till att med det hållbara brukandet som grund skapa fler jobb med skogen som bas.

Värna självbestämmandet över skogen

EU har ingen gemensam skogspolitik. Ansvar för skogspolitiken ligger i stället hos de enskilda medlemsstaterna. När Sverige, Finland och Österrike gick med i EU 1995 fördubblades unionens samlade skogsareal, vilket föranledde inrättandet av en gemensam skogsbruksstrategi som antogs av EU år 1998. Strategin var tänkt att fungera som ett ramverk för skogsrelaterade åtgärder på EU-nivå och strävade efter bättre samordning av politikområden när det gäller frågor som rör skog och skogsbruk.

Skogsbruksstrategin betonade skogarnas multifunktionella roll för samhällets utveckling och vikten av hållbart skogsbruk. Det är positivt att ett redskap tas fram för att samordna EU-politik för att ta tillvara skogens bidrag till ett hållbart samhälle och dess potential för jobb och tillväxt. Dock måste ett sådant tydligt avgränsas för att undvika att EU får inflytande över detaljer i den svenska skogspolitiken. Förutsättningarna för skogen är inte likadana i Sverige som i andra EU-länder. Redan i dag påverkas svensk skogspolitik av en lång rad direktiv och förordningar som berör skogsbruket, till exempel timmerförordningen, regelverket för förnybar energi med avseende på hållbarhetskriterier för bioenergi från skog samt reglerna för utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, LULUCF. En stor risk med för stort inflytande från EU i den svenska skogspolitiken är att onödiga administrativa och byråkratiska hinder tillkommer. Det är av största vikt att Sverige slår vakt om självbestämmandet över skogen och att man vid implementeringen av direktiv med direkt eller indirekt påverkan på skogen slår vakt om skogsbrukets förutsättningar. Det vilar ett

stort ansvar på regeringen att garantera att EU-lagstiftning som påverkar skogsnäringen i Sverige, direkt eller indirekt, implementeras så att det svenska aktiva skogsbruket inte begränsas eller inskränks.

Fortsatt förenklingsarbete

Alliansregeringen drev ett ambitiöst arbete för att förenkla reglerna för skogsbruket och skogsindustrin. Bland annat slogs de olika skogsmyndigheterna samman till Skogsstyrelsen, SMÖR-redovisningen avskaffades och giltighetstiden för avverkningsanmälningar förlängdes – regelförenklningar som minskar den administrativa bördan. Uttrycket pågående markanvändning bör strykas i miljöbalken. Jord- och skogsbruk skall alltid klassas som pågående markanvändning.

Arbetet med grön infrastruktur har nu kommit så långt att ett flertal län har upprättat handlingsplaner. Vid uppdragets tillsättning av regeringen var andemeningen att det inte skulle påverka det privata ägandet. Under arbetets gång har tydliga signaler framkommit om att det enskilda ägandet utmanats. Vi vill därför att man avbryter arbetet i de befintliga handlingsplanerna och att inga nya handlingsplaner tas fram tills regeringen utrett hur de faktiskt påverkar det enskilda ägandet samt brukandet.

Skyddsvärd skog

Det är viktigt att uppfylla de svenska åtagandena om att skydda skog som är värdefull för den biologiska mångfalden. Det kan göras på olika sätt, exempelvis genom formella skydd eller med frivilliga avsättningar. Den svenska skogspolitikerna är utformad enligt principen frihet under ansvar och skogsägarna tar också ett stort ansvar, bland annat genom att frivilligt göra stora avsättningar av skyddsvärd skog. Ser man till den produktiva skogsmarken är det faktiskt en större andel som är undantagen skogsbruk, och därmed skyddad, genom frivilliga avsättningar än som har ett formellt skydd.

Nyckelbiotoper

Tyvärr uppstår emellanåt problem med gråzoner, till exempel i samband med att nyckelbiotoper pekas ut. Nyckelbiotoperna är inte ett formellt skydd och ger därmed inte rätt till ersättning, men innebär i praktiken ett avverkningsförbud eftersom inga certifierade sågverk tar emot timret, vilket kan slå hårt mot den enskilde skogsägaren. Situationen är inte långsiktigt hållbar och därför bör en översyn av effekterna av nyckelbiotopsinventeringarna och deras konsekvenser ske. Det är av stor vikt att inventering av nyckelbiotoper tar hänsyn till den lokala och regionala miljön. Exempelvis kan en naturtyp som är vanligt förekommande i en del av landet vara ovanlig i andra. Därför är det knappast rimligt att klassa alla områden av samma naturtyp som nyckelbiotop. Klassningen måste istället ta hänsyn till vanligt förekommande naturtyper i området där inventeringen utförs. En översyn av tillämpningen av nyckelbiotopsbegreppet och dess konsekvenser för enskilda skogsägare bör göras, i syfte att bibehålla ett erforderligt skydd samtidigt som tydligare hänsyn tas till den enskildes rätt att bruka sin skog. Ett sådant arbete behöver göras i direkt dialog med de berörda. Det bör också göras en uppföljning av vilka naturtyper som registrerats som nyckelbiotoper, inklusive vad syftet var med registreringen och om detta uppnåtts hittills.

Regeringen inledde i stället en landsomfattande utökad inventering av nyckelbiotoperna. Eftersom nuvarande inventeringsmetodik skapar problem och oklarheter om vilka skogar som ska skyddas riskerade den att leda till att ytterligare skogsmark togs ur drift på felaktiga grunder. Det skulle ha varit allvarligt. Inventeringen är nu avbruten tack vare Moderaternas och Kristdemokraternas budget för 2019.

Regeringens agerande visar på ett misstroende mot dagens skogspolitik och mot det viktiga miljöarbete som skogsägarna frivilligt gör. Enligt vår mening bör ingen sådan inventering göras innan frågan om inventeringsmetodiken är löst.

Moderaterna anser inte heller att Skogsstyrelsen ska registrera nyckelbiotoper vid avverkningsanmälningar, vilket sker i dag.

Formella skydd

När frivilliga avsättningar inte räcker till kan formella skydd, det vill säga naturvårdsavtal, biotopskydd eller naturreservat upprättas. Det är viktigt att upprättande av naturvårdsavtal, biotopskydd och naturreservat föregås av god dialog med markägare, att goda förvaltningsplaner upprättas och att syftet med avsättningen långsiktigt följs upp. Vi ser dessvärre att det finns en tendens att avsättningar av skogsmark, i vilka ägarbyten sker, leder till att syftet med avsättningen inte fullföljs. Risken med det är att skyddsvärd skog blir misskött och dessutom kan utgöra en riskfaktor avseende tillväxt av skadeinsekter med mera, vilket kan komma att påverka omkringliggande skog negativt. Vi anser därför att formellt skydd av skog bör göras med tydliga mål för hur de avsatta områdenas naturvärden ska bevaras och utvecklas. De avsatta områdenas förvaltningsplaner ska fullföljas.

Vidare bör ett nytt skogsbytesprogram inrättas i syfte att säkerställa att skogsägare får ersättningsmark från Sveaskog, samtidigt som skydd av värdefull natur möjliggörs.

Kommuner och länsstyrelser kan i dag ta initiativ till att bilda nya naturreservat. Det finns över 4 000 naturreservat i Sverige. Naturreservaten är ett viktigt sätt att bevara höga naturvärden eller livsmiljöer för skyddsvärda arter. Samtidigt är det ett stort ingrepp på obestämd tid och ska därför inte bara generera en ordentlig ersättning till markägaren, utan också underhållas under lång tid för att naturvärdena ska bevaras. Naturvårdsverket har uppmärksammat att det finns problem med naturreservat som bildas men som sedan inte underhålls och förvaltas på ett adekvat sätt – det finns ett skötselunderskott. Det medför att naturvärdena som låg till grund för reservatets bildande riskerar att gå förlorade. För att undvika detta vill Moderaterna att berörd som inrättar naturreservat ska kunna garantera finansiering för underhåll under överskådlig tid. Den nationella politiken behöver också ha ett helhetsperspektiv vad gäller skydd av natur som innefattar perspektivet att också förmå att underhålla skyddade områden.

Beräkningar och uppföljning av avsättningar, skydd och andra åtaganden

Hur länder inom EU redovisar och klassificerar skyddad natur varierar och gör det därför svårt att korrekt tolka den statistik som produceras. Hur redovisningen av skyddad natur utformas påverkar också naturvärden. Skogsstyrelsen bör därför få i uppdrag att utreda hur Sverige redovisar skydd av natur jämfört med andra EU-länder.

En översyn av beräkningsgrunderna för skyddad skog bör genomföras. Exempelvis bör en jämförelse med andra länders beräkningsgrunder ingå samt möjligheten att räkna in impediment i den skyddade skogen.

Det är också av stor vikt att behovet av ett starkt och livskraftigt skogsbruk tas i beaktande vid avsättning av skog. Majoriteten av avsättningarna sker i det små- och medelskaliga skogsbruket. Det är centralt att denna ordning med frihet under ansvar även fortsättningsvis utgör grunden för skydd av skog. Sverige har sedan mitten av 1990-talet haft en positiv utveckling för många av miljöerna som är viktiga för den biologiska mångfalden. Då fick principen om frihet under ansvar genomslag i skogspolitiken.

Skogsstyrelsen och SCB pekar på att ca 27 procent av Sveriges skogar är tagna ur produktion, och till det kommer hänsynsytor som lämnas vid avverkning och som alltså höjer den skyddade procenten. Sverige har i en internationell jämförelse mycket areal strikt skyddad natur. Det är dags att skogsproduktion styrs mer mot att kunna leverera så mycket klimatnytta som möjligt. Moderaterna menar att vi är väldigt nära eller till och med passerat gränsen arealmässigt för hur mycket skog vi faktiskt skall ta ur produktion. Tittar man rent produktionsmässigt är vi väldigt nära gränsen för att avverka mer än tillväxten. Det innebär att vi når den om man fortsätter skydda arealer. Svensk skogsindustri investerar årligen runt 15 miljarder; de behöver garanteras råvara så att vi slipper importera virke från länder med mindre klimatsmart skogsbruk. Svensk skogsindustri är mycket innovativ och kan leverera smarta produkter men är också Sveriges viktigaste pusselbit i vårt klimatarbete. Det är den växande skogen som binder koldioxid, och därför behöver vi behålla produktionen hög.

Sverige ska så klart även i fortsättningen skydda områden med mycket höga naturvärden. Det bör ske i stort samförstånd med rätt ersättningar. Vi menar att det går att ta bort skyddet på redan skyddad mark som inte besitter lika höga naturvärden. Det finns idag inte någon bra uppföljning på gamla skyddade marker huruvida det höga naturvärdet finns kvar. Den biologiska mångfalden i skogen ökar varje år tack vare de privata skogsägarnas insatser. Mängden gammal skog ökar, mängden död ved ökar och lövträden ökar. Det går också att öka insatserna för biologisk mångfald i redan skyddad skog. Svenska skogsägare levererar både klimatnytta och biologisk mångfald.

För att säkerställa att de skyddsåtgärder som vidtas också är effektiva behövs det uppföljning. Därför vill Moderaterna att dessa utvärderas med fokus på effektivitet. För att skapa effektivare skyddsformer vill Moderaterna att olika typer av ersättningsmodeller för markägare som gör insatser för sin skog ses över.

Detsamma gäller de skyddade områden som redan existerar. Varje krona som läggs på skydd måste ge så stor nytta som möjligt. Dessa områden måste regelbundet genomgå översyn i syfte att bedöma huruvida skyddet fortfarande kan anses som ändamålsenligt. Det ska också kunna innebära att skydd kan ändras och i vissa fall även upphävas ifall det inte längre kan anses ändamålsenligt.

Skötsel av redan skyddad skog

För Moderaterna är det viktigt att det finns tillräckligt med medel för att sköta redan skyddad skog, dels för att bibehålla höga naturvärden och kontinuerligt följa upp behovet av fortsatt skydd, dels för att säkerställa att det finns pengar för redan ingångna avtal om skydd av skog.

Särskilda åtgärder vid skadeangrepp

För att säkerställa att våra skogar, och därmed skogsbruket, är livskraftiga bör möjligheten att ålägga skogsägare åtgärdskrav för att stoppa exempelvis svampangrepp övervägas. Skadeangrepp har potential att skada hela den svenska skogsnäringen och därför måste dessa mötas med snabba och verkningfulla åtgärder.

Åtgärder mot granbarkborre

Det är av största vikt att regeringen ålägger Skogsstyrelsen att vidta ett effektivt arbete och samordning för att hantera granbarkborren. Sverige behöver agera kraftfullt för att inte hamna i det läge som Mellaneuropa har gjort. Där har man i princip förlorat kriget mot granbarkborren. I Sverige räknar man med över 5 miljoner angripna skogskubikmeter i år och det kommer att bli en våldsamt utväxling om inte problemet hanteras kraftfullt. Enskilda skogsägare har insett allvaret och jobbar hårt med att bekämpa pågående angrepp. Statligt ägda skogar med skydd, till exempel naturreservat, måste också avverka pågående angrepp annars kan allt arbete som enskilda skogsägare gör vara förgäves. Även privata skogar med skyddad areal skall avverkas. Om inte dessa åtgärder genomförs kommer det leda till kraftigt minskad mängd kvalitetsråvara in i skogsindustrin. Det svenska skogsbruket kan komma att äventyras på lång sikt, vilket i förlängningen innebär negativa konsekvenser för klimatet och den svenska välfärden.

Åtgärder mot almsjuka

Almsjukan är spridd över hela södra Sverige och har noterats upp till Mälardalen. Biologer befarar att almen till sist kommer dö ut i våra trakter om denna utveckling fortsätter. Almen har liten skoglig betydelse, men spelar stor roll när det gäller park- och alléträd. Almar har också en stor betydelse som substrat för en rik biodiversitet. För att motverka spridningen av sjukdomen måste yngelmaterial för splintborren begränsas. Döende träd bör därför destrueras innan nästa växtsäsong. Arbetet med sanering av angripna träd måste göras noggrant över ett större landskap för att vara effektivt. I Sverige har almsjukans spridning kunnat begränsas på Gotland. Även asken har på senare tid fått stora problem, då med sjukdomen askskottsjuka. För Moderaterna är det av stor vikt att försöka hitta lösningar för att rädda dessa två ädellövträd.

Skogsbrukets centrala roll i klimatomställningen

Skogen har en central roll i den gröna omställningen och är en av nycklarna för att bryta vårt fossilberoende. Världens skogar minskar, enligt en rapport från IPCC. Omkring 0,2 procent av den globala skogsarealen konverteras varje år, främst till jordbruksmark, vilket orsakar stora klimatutsläpp. Markanvändning spelar stor roll för jordens klimat. Ungefär 20 procent av utsläppen av växthusgaser alstras av jordbruk och skogsbruk. Köttproduktion står för metanutsläpp medan en alltför omfattande skogsavverkning är en annan risk för klimatet.

Men det finns stora skillnader i hur jord- och skogsbruk bedrivs globalt och därmed hur mycket det påverkar miljö och klimat. Jord- och skogsbruken kan bidra till att hålla nere växthusgashalterna i atmosfären, genom förmågan hos träd och mark att binda koldioxid. Det är det som sker i Sverige. Sverige har ett jordbruk som tar stora miljö-

och klimathänsyn. När trycket på världens resurser ökar samtidigt som mer mat måste produceras, har vi stora möjligheter att öka jordbruksproduktionen på ett hållbart sätt.

Tack vare långsiktiga investeringar och förutseende politiska beslut har skogens tillväxt och virkesförråd fördubblats under de senaste 100 hundra åren. Svenska skogsägare planterar två nya träd för varje träd som avverkas. Den svenska skogen binder över 80 procent av Sveriges totala utsläpp av koldioxid. På samma gång har skogsnäringen bidragit till jobb och ekonomisk tillväxt. Skogsråvara kan användas i produkter som ersätter till exempel plast och andra energikrävande material och för att ersätta fossila bränslen och drivmedel. Skog som växer binder kol och sänkan av kol i skogen har fördubblats det senaste seklet. För att få bästa resultat för klimatets skull behöver skogen brukas. Att skapa förutsättningar för ökad tillväxt och ökad produktion i de svenska skogarna ökar också potentialen för substitution av fossila produkter. Skogsprodukter för byggindustrin både i Sverige och i andra länder bidrar också till att minska klimatpåverkan från andra mer energikrävande byggmaterial, varför ökad export av trä också kan bidra till minskad klimatpåverkan. Skogen har stor potential att bidra i kampen mot klimatförändringarna. Vi anser att den potentialen ska tas tillvara. Vi menar att klimathänsyn inte heller tillräckligt beaktas i de avvägningar som görs med stöd av miljöbalken. Därför föreslår vi att miljöbalken ses över i syfte att tydligare lyfta fram klimataspekter vid beslutsfattande.

Sverige har goda möjligheter att utveckla en ekonomi som i ännu högre grad är biobaserad och reducera fossilanvändningen genom att ersätta med förnybara produkter och samtidigt öka inlagringen av kol i växande skogar och i skogens produkter. Vi vill inrätta en nationell bioekonomistrategi, i enlighet med riksdagens tillkännagivande till regeringen. Vi anser att en strategi, vilken bygger på samverkan mellan staten och näringslivet, kan skapa både stor miljö- och klimatnytta och ekonomisk nytta. Den nationella strategin ska vara en väl förankrad strategi som främjar de gröna näringarna och underlättar omställningarna som krävs i exempelvis skogsindustrin och lantbruket. Moderaterna vill därför inrätta en nationell bioekonomistrategi i enlighet med Miljömålsberedningens överenskommelse. Vi ser även stort behov av att skapa bättre förutsättningar och långsiktiga spelregler för förnybara biobränslen samt säkerställa en bred råvarubas. Detta krävs för att branschen ska våga göra större investeringar exempelvis i anläggningar för produktion av biobränslen. Därför anser Moderaterna att mer forskningsresurser bör riktas till skogens möjligheter att påskynda arbetet med en bioekonomi.

Skogen har en avgörande betydelse för att minska utsläppen av koldioxid. Klimatrapporten från FN:s klimatpanel 2018 om förutsättningarna att hålla uppvärmningen under 1,5 grader innehåller rekommendationer om att öka tillväxten i skogen och att genom substitution övergå till biobaserade material och bränslen. Men detta får inte genomslag i Parisavtalet. Det skapar negativa incitament, som gör det mindre kostsamt att inte bruka skogen, eftersom all avverkning resulterar i ett bokfört utsläpp. Detta minskar möjligheterna att nå klimatmålen. Moderaterna verkar för att skogens bidrag för att minska utsläppen ska få genomslag i internationella klimatavtal och klimatmål.

Att Sverige har ambitiösa miljömål gällande skogen är bra och viktigt, men målen måste samtidigt vara realistiska. Moderaterna anser därför att miljömålet Levande skogar bör omformuleras så att det blir mer realistiskt och nåbart. Idag är det i praktiken omöjligt att uppnå.

Jessica Rosencrantz (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)